

Protokół ze spotkania Rady Interesariuszy w dn. 13 grudnia 2017 r.

W dniu 13 grudnia 2017 r. o godz. 12:30 odbyło się spotkanie Rady Interesariuszy Zakładu Utylizacyjnego. W spotkaniu wzięło udział 13 członków Rady i 4 zaproszonych gości. Lista obecności stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Spotkanie otworzył Wiceprzewodniczący Rady, Jarosław Paczos, który przedstawił gości specjalnych spotkania: panią prof. dr hab. n. chem. Lidię Wolską, oraz pana dr inż. Macieja Tankiewicza z Zakładu Toksykologii Środowiska Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Następnie zaprezentował porządek spotkania, który Rada przyjęła jednogłośnie.

Ustalony porządek obrad przedstawia się następująco:

1. Otwarcie spotkania.
2. Przyjęcie porządku.
3. Zatwierdzenie protokołu ze spotkania 27 września 2017 r.
4. Informacja na temat bieżących działań w ramach projektu „System Gospodarki Odpadami dla Metropolii Trójmiejskiej” (projekt termiczny) – Sławomir Kiskurno, Grzegorz Walczukiewicz.
5. Informacja na temat stanu postępowania w sprawie budowy kompostowni na terenie placu dojrzwania kompostu – Michał Dzioba.
6. Modernizacja systemu odgazowania oraz bieżące funkcjonowanie ZU – Maciej Jakubek.
7. Sprawy wniesione.
8. Zamknięcie spotkania.

Przebieg spotkania:

Grzegorz Walczukiewicz poinformował o bieżących działaniach w ramach projektu spalarniowego, przedstawiając chronologicznie kolejne etapy inwestycji: wybór wykonawcy, odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej, zastosowanie się do jej decyzji oraz kolejne odwołania. Zaznaczył również, że na dzień 10 stycznia 2018 r. wyznaczona jest rozprawa w Sądzie Okręgowym i żywi nadzieję, że po niej projekt będzie mógł już przejść do kolejnego etapu działań. Ruszyć też może sprawa udzielenia dofinansowania, ponieważ NFOŚ przekazał zakładowi długo wyczekiwane pismo ze swoimi uwagami. To pozwala nam działać a tym samym zakończenie oceny merytorycznej drugiego stopnia jest coraz bliższe. Podsumowując Grzegorz Walczukiewicz poinformował, że projekt mieści się w założonym harmonogramie, trwa podpisywanie porozumień międzygminnych, a między I i II kwartałem 2018 r. spodziewa się podpisania umowy z NFOŚ na dofinansowanie projektu. Cyprian Maciejewski dodał, że wybrany wykonawca projektu, włosko-francuskie konsorcjum Astaldi, Termomeccanica Ecologia, Tiru,

realizował już i realizuje projekty w Polsce, budując spalarnię w Szczecinie oraz Rzeszowie, wcześniej w Bydgoszczy, co bardzo dobrze wróży na przyszłą współpracę.

W omawianym temacie, prowadzący spotkanie Jarosław Paczos przekazał głos pani prof. dr hab. n. chem. Lidii Wolskiej, która zwróciła się z pytaniem do przedstawicieli Zakładu Utylizacyjnego oraz Jednostki Realizującej Projekt, czy rozważane jest przeprowadzenie badań epidemiologicznych w celu wykazania różnic lub ich braku po uruchomieniu instalacji. Maciej Jakubek zapytał jakiej perspektywy czasu mają dotyczyć badania, ponieważ wiązanie ich z oddziaływaniem jakiegokolwiek podmiotu musiałyby być prowadzone w dłuższej perspektywie czasu, natomiast ludność wokół Zakładu to głównie mieszkańcy z „małym stażem”. Pani profesor wyjaśniła, że w epidemiologii bada się określoną liczbę osób i porównuje z takimi, które nie są poddawane wskazanemu działaniu. Wyjaśniła, że pierwsze badanie musi być badaniem bazowym, podstawowym, a w perspektywie 3-5 lat należałoby je powtórzyć, przy czym np. w Anglii takie badania wykonuje się co 7 lat zgodnie z prawem tam obowiązującym. Pan Piotr Grzelak zauważył, że w Polsce za tego typu badania odpowiada sanepid, natomiast pani Lidia wyjaśniła, że ta instytucja nie ma obowiązku prowadzenia badań pod kątem działalności i wpływu określonej firmy czy zakładu, a o to miałyby przede wszystkim chodzić w przypadku ZU. Pan Wiesław Chmura zwrócił się w tej sytuacji z pytaniem do pani profesor, kto miałby takie badania wykonać. Pani Lidia przyznała, że w Polsce nie wykształciła się prawidłowa epidemiologia pod kątem tego typu badań. Wojciech Głuszcak natomiast chciał się upewnić, że mówimy tutaj o pracy nad posiadanymi już danymi z badań wykonywanych w przychodniach, a nie o nowym, specjalnym badaniu pacjentów, co pani profesor potwierdziła.

Sławomir Kiszkurko nawiązał do kwestii analiz zachorowalności na choroby zakaźne czy nowotworowe prowadzonych przez sanepid, który rok rocznie przedstawia ich wyniki, zapytał więc jakie dodatkowe badania miałyby zostać przeprowadzone. Pani profesor wyjaśniła, że badania te prowadzone są w kontekście chorób zakaźnych, a nie tych powstałych z przyczyn środowiskowych. Przyznała też, że jak najbardziej badania sanepidu mogą być przydatne, przy czym praktyka pokazuje, że najlepiej jest zebrać dane z kilku źródeł, tj. z Narodowego Funduszu Zdrowia, Głównego Inspektoratu Sanitarnego właśnie oraz innych. Podkreśliła także, że prośba o tego typu dane skierowana do GIS spotka się z odmową, jak wykazuje jej doświadczenie. Piotr Grzelak stwierdził, że gmina Gdańsk mogłaby wystąpić o udostępnienie takich danych i wówczas będzie można przedstawić je na następnym spotkaniu. Pani profesor doradziła, że należałoby w tym przypadku wytypować konkretne jednostki chorobowe i parametry, które należałoby porównać i monitorować przez okres 5 czy 7 lat.

Michał Dzioba zapytał, czy istnieje metodologia, która da nam odpowiedź na pytanie: który konkretnie czynnik powoduje daną jednostkę chorobową, ponieważ Zakład nie funkcjonuje w odizolowaniu i

takich czynników wokół może być wiele. Pani Lidia Wolska poinformowała, że przy prowadzeniu tego typu działań korzysta się z narzędzi statystycznych i bazuje na porównaniach, tzn. można porównywać np. parametry emisyjne związane z działalnością ZU. Piotr Grzelak uzupełnił pytanie Michała Dzioby o wyjaśnienie, że Zakład znajduje się przy obwodnicy i innych zakładach produkcyjnych, jak zatem rozgraniczyć ten wpływ na poszczególne jego źródła. Pani profesor podkreśliła, że chodzi tutaj o badania przed i po uruchomieniu inwestycji, w perspektywie kilku lat. Sławomir Kiszkurko zaznaczył, że ocena wpływu w skali całego miasta, w którym realizowane jest multum inwestycji jest niezwykle trudnym zabiegiem, natomiast pani Lidia Wolska odpowiedziała, że przeprowadzenie tego typu badań w trosce o zdrowie mieszkańców i pokazanie obiektywnych ich wyników może być wartością samą w sobie.

Wojciech Głuszcak zaproponował zatem, aby zaprosić przedstawiciela sanepidu na kolejne spotkanie Rady i zapoznać wszystkich członków z wynikami doczasowych badań, a pomysł ten spotkał się z aprobatą zarówno pana Jarosława Paczosa, jak i pani prof. Lidii Wolskiej. Wiceprzewodniczący odwołał się także do sytuacji w latach 80-tych i 90-tych, gdzie wiedza na temat emisji dioksyn czy furanów była niewielka, podkreślając, że warto byłoby wobec tego za kolejnych 10 lat mieć badania porównawcze, które przecież mogą wypaść bardzo dobrze. Piotr Grzelak zapewnił, że z pewnością takie będą, co jest związane z respektowaniem przez miasto konkretnych dyrektyw unijnych. Natomiast na podany przez panią profesor przykład realizowanych na Śląsku badań zależności pomiędzy długością życia, a emisją dioksyn związanych z działalnością firmy prywatnej, pan Grzelak odpowiedział, że w przypadku Zakładu mówimy o spółce miejskiej poddawanej ścisłym kontrolom, także społecznym. Zawniioskował również o wystąpienie do sanepidu o dane i zaproszenie przedstawiciela na spotkanie, przy czym poprosił panią profesor o pomoc w zdefiniowaniu pytania do GIS, na co pani profesor przystała.

W temacie projektu spalarniowego pojawiła się kwestia poruszana na poprzednim spotkaniu Rady, a mianowicie pan Jarosław Paczos zapytał, czy wniosek o wdrożenie społecznej kontroli w projekcie był dyskutowany. Pani Nagórka-Kmiecik zwróciła się z pytaniem do prowadzącego czy znane są mu przykłady tego typu kontroli w Europie, na co Wiceprzewodniczący odparł, że nie prowadził takiej analizy. Pani Nagórka-Kmiecik zauważyła, że mówimy tutaj o inwestycji obwarowanej decyzjami i przepisami prawa i trudno wprowadzać kontrolę społeczną na tak dużą inwestycję. Do dyskusji włączyła się pani profesor, stwierdzając, że jej zdaniem działanie przy otwartej kurtynie może przynieść same korzyści. Z opinią tą bezsprzecznie zgodził się Grzegorz Walczukiewicz i w odpowiedzi na pytanie pana Jarosława powiedział, że temat był omawiany z fachowcami z zakresu prawa i przedstawicielami nauki i prowadzenie takiej kontroli jest bardzo problematyczne. Natomiast zagwarantowany jest dostęp do wyników online oraz na tablicach informacyjnych. Podkreślił także, że możliwe będą

dodatkowe badania emisji realizowane np. przez fundacje ARMAAG, natomiast nie widać możliwości na wpięcia się do systemu komputerowego zakładu w dowolnym czasie. Pan Paczos zapewnił, że zależy mu głównie na możliwości wizytowania zakładu, co zdaniem pana Walczukiewicza nie będzie problemem. Pan Paczos wymienił też szereg przykładowych działań (np. analiza osadu na kominie spalarni czy pyłów z filtrów workowych), które należałoby zlecać i wykonywać niezależnie od operatora. Pan profesor Hupka włączył się w rozważania, stwierdzając, że analiza pyłów nie jest zasadna, ale analiza dostępnych danych – jak najbardziej. Pan Jarosław stwierdził, że chciał uzyskać odpowiedzi na trzy pytania: czy kontrola społeczna jest zasadna, czy znajdują się fundusze na badania i analizy oraz czy może być to realizowane w ramach Rady Interesariuszy, natomiast jest dla niego zrozumiałe, że szczegóły będą omawiane na późniejszych etapach inwestycji.

Temat spalarni zakończyła wypowiedź Sławomira Kiszkurko, który poinformował zgromadzonych, że w ramach komisji Rady Miasta, której obrady miały miejsce dzień wcześniej, wszyscy radni zgodzili się co do priorytetowości tej inwestycji dla Gdańska.

Prowadzący spotkanie zaprosił w tym miejscu do omówienia jego kolejnego punktu, w którym Michał Dzioba przedstawił informacje na temat stanu postępowania na budowę drugiej kompostowni na terenie placu dojrzwania kompostu. Prezes ZU dokładnie omówił harmonogram projektu, zaznaczając, że rozpoczęcie realizacji umowy przypada na dzień 5 grudnia 2017, a na realizację poszczególnych etapów budowy ZU ma 410 dni i tym samym jej zakończenie planowane jest na koniec I kwartału 2019 r. Zaznaczył, że na cały kontrakt przewidziany jest na 470 dni, ostatnie dwa miesiące przeznaczone są na rozruch instalacji. Maciej Jakubek uzupełnił wypowiedź pana prezesa o informacje techniczne i logistyczne, tj. dotyczące m.in. zaplecza budowy, które będzie organizowane już na początku nowego roku, czy zmiany zasad poruszania się po Zakładzie.

Wobec braku pytań Jarosław Paczos zaproponował przejście do kolejnego punktu agendy. Temat modernizacji systemu odgazowania oraz bieżącego funkcjonowania ZU zreferował pan Maciej Jakubek. Na początku swojej wypowiedzi zaznaczył, że niesprzyjające warunki pogodowe i związany z nimi podwyższony poziom wód uniemożliwiały przez długi czas pracę ciężkiego sprzętu, jednak mimo to realizacja umowy jest w zaawansowanej fazie. Pan Maciej dokładnie opisał prace techniczne wykonywane na sektorach, których celem jest usprawnienie systemu odbierającego gaz ze składowiska. Pan Jarosław Paczos zapytał o bieżący wychwyt gazu, który pan Maciej określił na poziomie 850-900 m³. Pan Jakubek zaznaczył również, że na terenie całego składowiska wymieniane są także obudowy studni – przede wszystkim w celu ich zabezpieczenia.

Wobec braku pytań oraz spraw wniesionych Wiceprzewodniczący zamknął spotkanie. Na zakończenie pan Piotr Grzelak złożył wszystkim członkom Rady podziękowania za rok wyjątkowej i efektywnej pracy, podkreślając jednocześnie jej znaczenie dla miasta i mieszkańców.

Protokołowała

Monika Łapińska-Kopieć

LISTA OBECNOŚCI IVA SPOTKANIU
RADY INTERESARWSZY W DMU 13 GRUDNIA 2017 r.

1. Piotr Jachowski
2. Magdalena Nowicka
3. Hienko Chmou - Chf
4. Barbara Brandt-Sermecke
5. Justyna Połomska
6. Magdalena Winiarska - Wlk UMG
7. Dagnawa Wąsowska-Skuciele
8. Jan Hupka
9. Lukasz Kotelnicz
10. Marek Tarkenton
11. Lidia Wolska
12. Grzegorz Wolniewicz
13. Iwona Botta
14. Cyprian Marjerski
15. Piotr Gull
16. Krzysztof Jakubek
17. Wojciech Guczek
18. Michał Dziadek